โครงการพืชสวนครัวประดับ

เกษตรอินทรีย์

คือ ระบบการผลิตที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม รักษาสมดุลของธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีระบบการจัดการทางนิเวศวิทยาที่คล้ายคลึงกับธรรมชาติ และหลีกเลี่ยงการใช้สารสังเคราะห์ไม่ว่าจะเป็นปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดศัตรูพืช และฮอร์โมนต่างๆ ตลอดจนไม่ใช้พืชหรือสัตว์ที่เกิดจากการตัดต่อทางพันธุกรรมที่อาจก่อให้เกิดมลพิษในสภาพแวดล้อม เน้นการใช้อินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และปุ๋ยชีวภาพ ในการปรับปรุงบำรุงดิน รวมถึงการนำเอาภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ประโยชน์ด้วยและผลผลิตที่ได้ก็จะปลอดภัยจากสารพิษ

ผลผลิตที่ได้จะปลอดจากสารพิษไม่เป็นอันตรายต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

พืชสวนครัวประดับ

วัตถุประสงค์

1. เป็นการสาธิตการใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกพืชผักสวนครัว
2. เป็นการประยุกต์ใช้พื้นที่ปลูกพืชผักสวนครัวในด้านภูมิทัศน์
3. เน้นการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมี
4. เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับโรงเรียนที่มีโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

การเตรียมพื้นที่แปลงให้ได้ระดับมีความสม่ำเสมอ และหว่านเมล็ดพืชปุ๋ยสด (ปอเทือง) ในแปลงให้ทั่วถึงประมาณ 5 กิโลกรัม/ไร่ เมื่อพืชปุ๋ยสดเจริญเติบโตหรือออกดอก จนถึงดอกบานอายุประมาณ 45-90 วัน ให้ทำการไถกลบ แล้วทิ้งระยะให้พืชปุ๋ยสดย่อยสลายไปกับดินแล้วจึงปลูกผักตาม

เตรียมแปลงปลูก ขุดยกร่องทำแปลง หว่านปุ๋ยหมัก ไถกลบผสมคลุกเคล้าให้เข้ากันแล้วหว่านเมล็ดผักหรือขุดหลุมปลูกใส่ปุ๋ยหมักแกลบ ผสมในหลุมปลูกสำหรับกล้าที่เพาะไว้

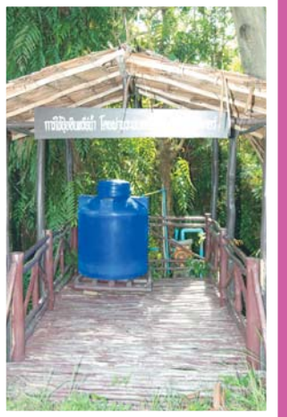

การดูแลรักษา

- การใช้ปุ๋ย จะใช้ปุ๋ยหมัก (พ.ด.1) รองหลุมปลูกก่อน/หลังจากปลูกไปแล้ว เมื่อต้นกล้าเริ่มตั้งตัวประมาณ 15 วัน ให้ใส่ปุ๋ยหมักและปุ๋ยคอก และปุ๋ยอินทรีย์น้ำ
- การให้น้ำ ควรให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ จะให้น้ำโดยการใช้ระบบสปริงเกอร์ตามแปลงผักผสมกับน้ำหมักชีวภาพ พด.2
- การกำจัดวัชพืช ถากหญ้า ถอนหญ้า ตัดหญ้า

หญ้าแฝก กำแพงธรรมชาติที่มีชีวิต

จัดเป็นพืชตระกูลหญ้าที่มีการเจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว และแตกเป็นกอแน่นตั้งตรง ใบยาวมีรากฝอยที่ขาว และแข็งแรง สามารถยึดเข้ากับรากต้นแฝกอื่นได้แน่น และหยั่งลึกลงไปในดินประมาณ 3 เมตร ในแนวนอนกว้างประมาณ 0.5 เมตร จึงไม่รบกวนรากของพืชอื่นที่ปลูกอยู่ใกล้เคียง

ประโยชน์ของหญ้าแฝก

1. ทำหน้าที่เกาะยึดดินกันการพังทลายของหน้าดิน
2. สงวนน้ำในดิน
3. กรองและดูดซับธาตุอาหาร
4. ช่วยในการกักเก็บตะกอนดิน
5 ลดการชะล้างและการไหลบ่าของดิน

ปุ๋ยพืชสด

เป็นพืชตระกูลถั่ว มีปมที่รากและในรากก็มีเชื้อไรโซเบียมที่สามารถตรึงไนโตรเจนจากอากาศมาเก็บไว้ในปมราก และสะสมในลำต้น สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ โดยการปลูกหรือหว่าน เพื่อการไถกลบในช่วงระยะออกดอกจนถึงดอกบานมีอายุ 45-90 วัน และปล่อยให้ย่อยสลายในดินแล้ว จึงปลูกพืชเศรษฐกิจตาม พืชตระกูลถั่วที่นิยมปลูก โสนอัฟริกา ปอเทือง ถั่วพร้า ถั่วพุ่ม

ประโยชน์ของปุ๋ยพืชสด

1. เพื่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน
2. เพิ่มปริมาณอินทรียวัตถุ และเพิ่มปริมาณไนโตรเจนในดิน
3. รักษาความชุ่มชื้นให้แก่ดิน
4. ทำให้ดินร่วนซุย สะดวกในการเตรียมดินและไถพรวน
5. ควบคุมการเจริญเติบโตของวัชพืช
6. ช่วยลดปริมาณในการใช้ปุ๋ยเคมีลงได้

การใช้น้ำหมักชีวภาพ โดยผ่านระบบให้น้ำแบบสปริงเกอร์

ขั้นตอนในการใช้น้ำหมักชีวภาพ

- เปิดสวิทซ์มอเตอร์น้ำ
- ปิดวาล์วหมายเลข 6
- เปิดวาล์วหมายเลข 3 เพื่อเติมน้ำในถังให้ได้ 500 ลิตร แล้วเติมน้ำหมักชีวภาพ ในอัตราส่วนที่กำหนดแล้วคนให้เข้ากัน
- เปิดวาล์วหมายเลข 6 เพื่อส่งน้ำหมักชีวภาพที่ผสมตามอัตราส่วน ลงไปในแปลงผักโดยผ่านระบบสปริงเกอร์
- ระวังอย่าให้น้ำในถัง 500 ลิตร ในถังแห้ง คอยสังเกตถังน้ำเมื่อน้ำใกล้หมดให้ปิดวาล์ว หมายเลข 6

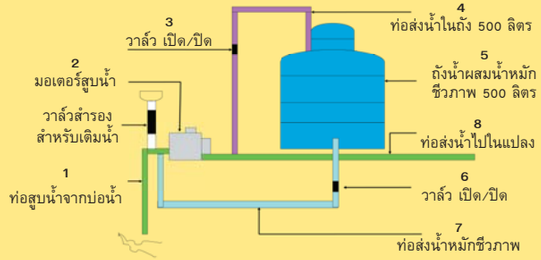

อัตราการใช้น้ำหมักชีวภาพ

- ใช้อัตราส่วนน้ำ 500 ลิตร ต่อน้ำหมักชีวภาพ 1 ลิตร ผสมให้เข้ากันแล้วฉีดพ่นหรือปล่อยตามระบบสปริงเกอร์ให้ทั่วแปลงผักควรให้น้ำหมักชีวภาพ 3-4 วัน/ครั้ง

ประโยชน์การใช้น้ำแบบระบบสปริงเกอร์

- รวดเร็ว
- ประหยัดแรงงาน
- ให้น้ำได้ทั่วถึงทุกแปลง
- ควบคุมอัตราการให้น้ำได้ตามเหมาะสม

กรมพัฒนาที่ดิน โรงเรียนผู้นำด้านดิน ปี 2561

โครงการ พืชสวนครัวประดับ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส 96000
โทรศัพท์ 0-7363-1033, 0-7363-1038 โทรสาร 0-7363-1034
E-mail : cpt_1@ldd.go.th Website : www.pikuthong.com